

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่รับบทความ : 19/10/62
วันแก้ไขบทความ : 20/04/63
วันตอบรับบทความ : 20/06/63

ศักดิ์ศรี สืบสิงห์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางการจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอ เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต ตำบลบ้านท่าม่วง ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การคำนวณจากสูตรของยามาเน (Yamane, 1973) จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมในการกำจัดขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีการให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะ มูลฝอย และร่วมลดปริมาณขยะมูลฝอย ส่วนแนวทางการกำจัดขยะมูลฝอยควรมุ่งเน้นการลดปริมาณขยะมูล ฝอย ณ แหล่งกำเนิด โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด และดำเนินกิจกรรมด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาครัฐส่วนกลาง โดยสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจต่อไป

คำสำคัญ วิธีการและแนวทางการจัดการ การจัดการขยะของประชาชน

¹ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด E-mail: sci.sak@gmail.com

The Guideline For Solid Waste Management of People In Thamuang Subdistrict, Selaphum Distric, Roi et Province

received : 19/10/62

revised : 20/04/63

accepted: 20/06/63

Saksri Suebsing¹

Abstract

The objective of this research was to study methods and guidelines for waste management of people in Tha Muang Subdistrict, Selaphum District, Roi Et Province. Samples used in this study included 400 people living in Tumbon Thamuang, Selaphum District, Roi Et Province using the formula of Yamane (Yamane, 1973). The tools used in this research consisted of questionnaires. The statistics for data analysis were basic statistics. The results showed that the people in Thamuang Subdistrict, Selaphum District, Roi Et Province had overall waste disposal behavior at a high level with cooperation in solving waste problems and their joint effort in reducing the amount of waste. As for the waste disposal approach, it should focus on reducing the amount of waste at the place of origin by promoting and encouraging the recycling of waste as much as possible and implementing activities of reducing, separating, and using waste. The approach emphasized the participation of all sectors including the public, local, private, and central government sectors by creating further economic incentives.

Keywords: Methods and management guidelines, people's waste management

¹ Lecturer Faculty of Education Roi Et Rajabhat University E-mail: sci.sak@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันนี้การขยายตัวของชุมชนส่งผลให้ประชากรมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันปริมาณขยะมูลฝอยก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวเช่นกัน จากการที่ขยะมูลฝอยมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และ การจัดเก็บหรือการจัดการขยะมูลฝอย ไม่สามารถรับมือกับจำนวนขยะมูลฝอยที่ตกค้าง ทำให้ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งสภาพภูมิทัศน์ (ดินเสีย และน้ำเสีย) และสุขภาพอนามัยของประชาชน การจัดการขยะจึงเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องการการแก้ไข จากปัญหาของขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรง ทั้งในชุมชนเมืองและชนบท ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอย และการปลูกฝังจิตสำนึก ในการมีส่วนร่วมแก่ชุมชน โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขยะ เพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งประชาชนในชุมชนมีอิทธิพลในการกระตุ้นจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบร่วมกันแก้ไขปัญหาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเรื่องขยะมูลฝอยชุมชน โดยเริ่มจากการให้ประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับปัญหาขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน แต่การจัดการขยะมูลฝอยที่ครบวงจรมีต้นทุนสูงมาก ดังนั้นประชาชนในชุมชนจึงควรมีความตระหนักในการลดปริมาณขยะมูลฝอยมากกว่าการพึ่งพาการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว ทำอย่างไรที่จะรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนเห็นการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต มาร่วมกันคิดหาวิธีการและแนวทางในการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการขยะเพื่อเลือกแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนในชุมชนเห็นคุณค่าและเกิดจิตสำนึกในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และร่วมด้วยช่วยกันในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ให้เหลือน้อยที่สุด

ประเทศไทยมีแนวโน้มเกี่ยวกับปัญหาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและขยะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสุขภาพของมนุษย์ ทำให้มนุษย์ต้องประสบกับผลกระทบอันเกิดจากปัญหาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นพิษต่าง ๆ ปัญหาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางดิน มลพิษทางอากาศ และปัญหาขยะเป็นปัญหา สิ่งแวดล้อมที่สำคัญต่อชุมชนและทวีความรุนแรงมากขึ้นเนื่องจาก ปริมาณขยะมูลฝอยมีมากขึ้น ในขณะที่ ความสามารถในการจัดเก็บขนและกำจัดมีค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดการปัญหาได้ทันการณ์ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาขยะตกค้างส่งกลิ่นเหม็นรบกวน (Herdkhunthod, 2011: p. 68) เกิดปัญหาด้านทัศนียภาพ และอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชนโดยมีการปล่อยน้ำเสียและกากของเสียจาก โรงงานอุตสาหกรรมลงไปในแหล่งน้ำสาธารณะ ทำให้แหล่งน้ำสาธารณะสกปรกและเกิดสภาพเน่าเสีย สัตว์น้ำต้องตายไปเป็นจำนวนมาก และเป็นการทำลายสุขภาพของประชาชนทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม (Vanapruk, 2012: p. 196) การทำลายพื้นที่ด้วยวิธีใด ๆ ก็ตามจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่ถูกต้อง การทิ้งสิ่งปฏิกูลลงไปในดินโดยขาดความระมัดระวัง การทิ้งกากหรือของเสีย จากโรงงานอุตสาหกรรมลงในดิน การใช้สารเคมีทางการเกษตรทำให้สารพิษตกค้างอยู่ในดิน เป็นเหตุให้ ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ อันมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน (Khongnok, 2012: p. 68) เมื่อโรงงานอุตสาหกรรมได้เข้าไปตั้งในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น มีการพัฒนาทางด้านการคมนาคม และการขนส่ง การใช้ยานพาหนะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้คุณภาพอากาศเปลี่ยนแปลงไปอยู่ในระดับที่อาจก่อให้เกิด อันตรายต่อสุขภาพได้ ปัญหาของขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมืองทำให้ภาครัฐได้ตระหนักในความสำคัญของปัญหาและได้วางแผนการจัดการ สิ่งแวดล้อมเมือง โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บขนขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย และการสร้างจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม

แก่ชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย (Chukan, 2011: pp. 32-33) จากข้อมูลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะ ที่ต้นทาง โดยมีชุมชนเป้าหมาย คือ บ้านนากระต๊อบ หมู่ที่ 11 ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดนั้น เทศบาลตำบลท่าม่วงได้ดำเนินการชั่งปริมาณขยะในชุมชนหมู่ที่ 11 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2560 ซึ่งจะดำเนินการก่อนที่จะได้รับงบประมาณและดำเนินการจนกระทั่งสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินโครงการ ผลจากการดำเนินโครงการทำให้ปริมาณขยะในชุมชนหมู่ที่ 11 ลดลงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของปริมาณขยะทั้งหมดที่เกิดขึ้นก่อนการดำเนินโครงการ ซึ่งก่อนการดำเนินโครงการปริมาณขยะที่ชั่งได้ในเดือนธันวาคม 2560 มีปริมาณ 2,856 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 100 และในเดือนมิถุนายน 2561 ซึ่งเป็นเดือนที่สิ้นสุดโครงการปริมาณขยะที่ชั่งได้ มีปริมาณ 515 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 18.03 (เทศบาลตำบลท่าม่วง, 2562: หน้า 1)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพปัญหา วิธีการและแนวทางการในการจัดการขยะของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องในการจัดการขยะ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการจัดการขยะได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยให้ประชาชนในพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการบริหารจัดการขยะ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน และเป็นการเตรียมความพร้อมต่อการเจริญเติบโตของชุมชนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางการจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านท่าม่วง ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6,530 คน (ข้อมูลจากเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การ คำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973: p. 886) จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการระดมความคิดเห็น (Focus Group) เกี่ยวกับการจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. การสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับชุมชน

2. ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่เป็นรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย การปลูกฝังจิตสำนึกของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และการเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับชุมชน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม ที่ครอบคลุม และความสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการ ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง แต่มีการจัดการขยะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจริง

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างตอบ ซึ่งใช้เวลาตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์คณะผู้บริหารเทศบาล สมาชิกเทศบาล ผู้นำชุมชน และประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ผู้วิจัยจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น (Focus Group) เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน โดยผู้แทนจากผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แล้วนำมาสรุปข้อมูลการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการขยะในชุมชน

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ทำการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อสรุปผลและรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจหาความสมบูรณ์ของคำตอบและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จากคะแนนแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 วิเคราะห์การจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงเกณฑ์การแปลความหมายระดับพฤติกรรมจัดการขยะในชุมชน

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 - 5.00	พฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	พฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	พฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	พฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	พฤติกรรมจัดการขยะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการดังต่อไปนี้

การศึกษาแนวทางการกาจัดขยะแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอ เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการระดมความคิดเห็น (Focus Group) มาวิเคราะห์เนื้อหา โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ ทำการสรุปเป็นประเด็นหลัก เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น แล้วนำข้อมูลที่มีความหมายในกลุ่มการจัดการขยะเดียวกันจัดให้อยู่ในหมวดหมู่ แล้วจำแนกและจัดหมวดหมู่ประเภทข้อมูลตามลักษณะการสัมภาษณ์และการระดมความคิดเห็นของประชาชน

ผลการวิจัย

1. การศึกษาวิธีการและแนวทางการจัดการขยะในชุมชน ของประชาชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ 2 - 4

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	123	30.80
หญิง	277	69.20
อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	42	10.50
21 - 30 ปี	37	9.30
31 - 40 ปี	68	17.00
41 - 50 ปี	91	22.80
51 - 60 ปี	83	20.80
61 ปีขึ้นไป	79	19.80
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	197	49.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	54	13.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	87	21.80
อนุปริญญา/ปวส.	17	4.30
ปริญญาตรี	45	11.30

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอย		
ได้รับข้อมูลข่าวสาร	311	81.80
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	69	11.30
รวม	400	100

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าประชาชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.20 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.80 ระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.30 และท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอย คิดเป็นร้อยละ 81.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นของประชาชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านพฤติกรรม การ จัดการขยะในชุมชน

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านพฤติกรรมการจัดการขยะในชุมชน	4.06	0.82	มาก
1. ท่านมีการคัดแยกเศษอาหารออกจากขยะอื่นก่อนนำไปทิ้ง	4.20	0.85	มาก
2. ท่านมีการแยกขยะแห้งที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ ขวด โลหะ ทั้งลงถังหรือขายให้ผู้รับซื้อ	4.10	0.96	มาก
3. ท่านหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม	4.13	0.98	มาก
3. ท่านมีน้ำตะกร้าหรือถุงผ้าไปใส่ของเมื่อไปซื้อของหรือไปจ่ายตลาด	3.81	0.52	มาก
4. ท่านมีการนำเศษหญ้าหรือเศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงในถังขยะ	4.32	0.45	มาก
5. ท่านมีการนำเศษอาหารไปใช้ในการเลี้ยงสัตว์	4.25	0.64	มาก
6. ท่านมีการนำเสื้อผ้าเก่าไปซ่อมแซม แล้วนำกลับมาใช้ใหม่	4.02	0.74	มาก
7. ท่านมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอันตรายออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่นก่อนนำไปทิ้ง	3.97	0.77	มาก
8. ท่านมีการแยกขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย ออกจากขยะประเภทอื่นก่อนนำไปทิ้ง	3.95	1.02	มาก
9. ท่านมีการนำเศษพืช ผัก เปลือกผลไม้ไปหมักทำเป็นปุ๋ย	4.00	1.05	มาก
10. ท่านมีการนำขวดแก้วและขวดพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่	3.87	1.02	มาก

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดมีความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการจัดการขยะในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีการนำเศษหญ้าหรือเศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงในถังขยะมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมาคือ ท่านมีการนำเศษอาหารไปใช้ในการเลี้ยงสัตว์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และท่านมีการคัดแยกเศษอาหารออกจากขยะอื่นก่อนนำไปทิ้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นของของประชาชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชน

ข้อความ	$\bar{x}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชน	4.03	0.78	มาก
1. ท่านปิดสวิตซ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและปิดก๊อกน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้	4.35	0.98	มาก
2. ท่านใช้ฝักบัวอาบน้ำแทนการใช้น้ำซักผ้า	3.81	0.69	มาก
3. ท่านปลูกต้นไม้และปลูกป่าในบ้านเรือนและชุมชน	4.23	0.85	มาก
4. ท่านใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก	3.75	0.64	มาก
5. ท่านรีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชุดพร้อมกัน	4.02	0.74	มาก

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าเหมาะสมกับครัวเรือนและประหยัดไฟฟ้ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 รองลงมาคือ ท่านปิดสวิตซ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและปิดก๊อกน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 และท่านรีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชุดพร้อมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ตามลำดับ

2. การระดมความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะในชุมชน

2.1 การจัดการขยะในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จากการระดมความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง โดยทุกคนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและสรุปการบริหารจัดการขยะในชุมชนตำบล ท่าม่วง สรุปได้ดังต่อไปนี้

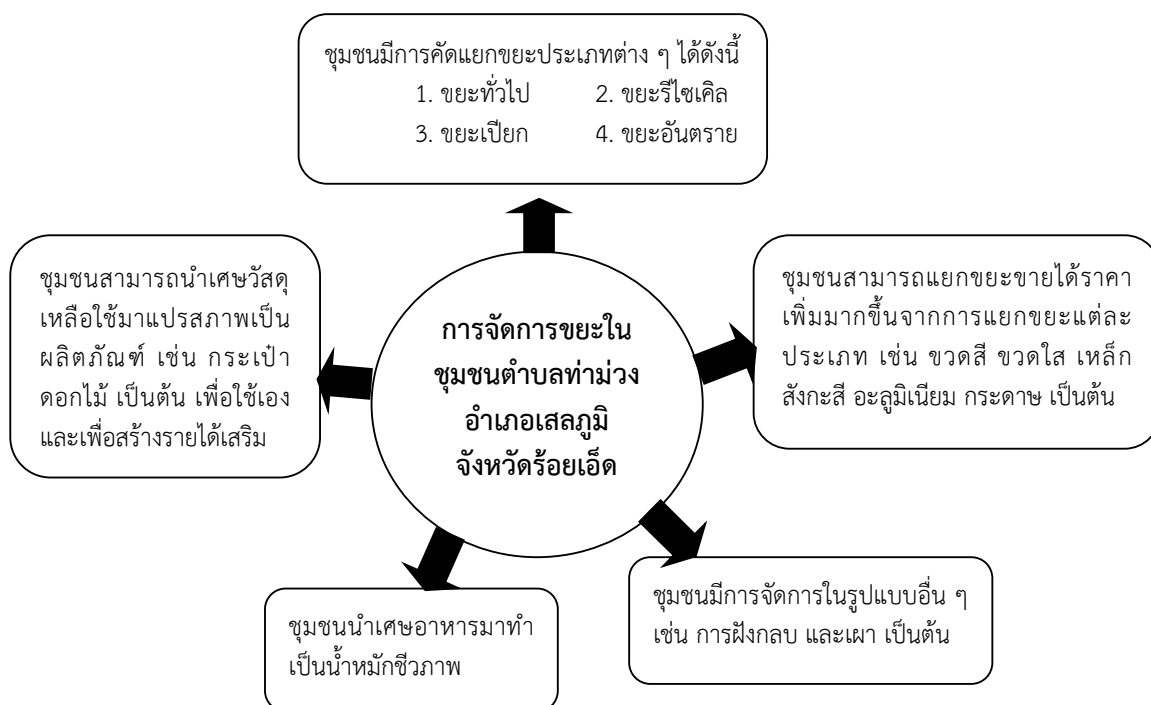
ตารางที่ 5 ข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ชื่อหมู่บ้าน	แหล่งที่มาของขยะ	ประเภทของขยะ	วิธีการแก้ไขปัญหา
บ้านท่าม่วง (มีประชากร 400 ครัวเรือน)	- บุคคล นำมาจาก ตลาด ห้างสรรพสินค้า และร้านค้า- บุคคลภายนอก เช่น นักศึกษา พ่อค้า แม่ค้า ต่างถิ่น	- ถุงพลาสติก - เศษวัสดุก่อสร้าง - เศษผ้าจากร้านตัดเย็บเสื้อผ้า - ขวดแก้ว เช่น ขวดน้ำอัดลม อื่น ๆ - เศษใบไม้ วัชพืชต่าง ๆ	- คัดแยกขาย เช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก กระดาษ - นำไปเลี้ยงสัตว์ เช่น เศษอาหาร - ทำปุ๋ยชีวภาพ - ฝัง เช่น ซากสัตว์ที่ตายแล้ว เศษ กิ่งปลา กระดูก - เผา เช่น เศษใบไม้ วัชพืช
บ้านนากระต๊อบ / บ้านนาเจริญ (มีประชากร 300 ครัวเรือน)	- บุคคลภายในหมู่บ้าน นำมาจาก หุ่น ตลาด ร้านค้า * ส่วนใหญ่นำมาจาก ตลาด ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า	- ถุงพลาสติก ขวดพลาสติก - ขวดแก้ว - วัชพืช - เศษกระดาษ - กล่องโฟม	- คัดแยกขาย เช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก - เผา เช่น เศษใบไม้ - ทำปุ๋ยชีวภาพ เช่น เศษอาหาร - ทำอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เศษอาหาร - ฝัง เช่น ซากสัตว์ที่ตายแล้ว

ตารางที่ 5 ข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด (ต่อ)

ชื่อหมู่บ้าน	แหล่งที่มาของขยะ	ประเภทของขยะ	วิธีการแก้ไขปัญหา
บ้านหนองลิ้ม / บ้านหนองแดง (มีประชากร 300 ครัวเรือน)	- บุคคลในชุมชน นำมาจาก ตลาด ร้านค้า เศษใบไม้	- ถูพลาสติก - เศษผ้าอ้อมอนามัยสำหรับเด็ก - เศษใบไม้ - เศษวัสดุก่อสร้าง อิฐ ปูน กระจก สายไฟฟ้า - หลอดไฟฟ้า	- คัดแยกขาย เช่น ขวดแก้ว ขวดพลาสติก - ทำอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เศษอาหาร - ทำปุ๋ยชีวภาพ เช่น เศษอาหาร - เผา เช่น เศษใบไม้ เศษไม้ - ผึ่ง เช่น หลอดไฟ
บ้านดอนหาด (มีประชากร 70 ครัวเรือน)	- บุคคลในครัวเรือน และชุมชน	- ถูพลาสติก ขวดพลาสติก - ขวดแก้ว - เศษผ้า - หลอดไฟฟ้า ถ้วยชามแตก - เครื่องใช้ไฟฟ้าชำรุด - เศษใบไม้	- คัดแยกขาย เช่น ขวดแก้ว ขวด พลาสติก - ทำปุ๋ยชีวภาพ เช่น เศษอาหาร - ทำอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เศษอาหาร - ขยะพิษ ทั้งในถังขยะให้เทศบาล นำไปทิ้ง

2.2 สรุปผลการดำเนินการติดตามการบริหารจัดการขยะชุมชนตำบลท่าม่วง สามารถสรุปการบริหารจัดการขยะในชุมชนชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังแสดงในแผนภาพ

จากการระดมความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านการบริหารจัดการขยะชุมชนตำบลท่าม่วง สามารถสรุปการบริหารจัดการขยะในชุมชนชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีการจัดการขยะในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ 1) ชุมชนมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางโดยมีการแยกเป็นประเภทต่าง ๆ 2) ชุมชนมีการแยกขยะสำหรับการขายเพื่อเพิ่มรายได้จากการแยกขยะประเภทต่าง ๆ 3) ชุมชนมีการจัดการในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การฝังกลบ และการเผา เป็นต้น 4) ชุมชน มีการนำเศษอาหารจากการเหลือทิ้งนำมาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพ

สำหรับใช้ในครัวเรือน 5) ชุมชนมีการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น กระเป๋าดอกไม้ เป็นต้น เพื่อใช้เองและเพื่อสร้างรายได้เสริม

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

1. ประชาชนในเขตพื้นที่ชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีพฤติกรรมในการกำจัดขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีการให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย และร่วมมือกันลดปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนได้เป็นอย่างดี ส่วนแนวทางการกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชนควรมุ่งเน้นการลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด และดำเนินกิจกรรมด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาครัฐส่วนกลาง โดยสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจต่อไป

2. ประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการส่งเสริมในด้านการจัดการขยะในชุมชนทั้งทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเทศบาลตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดซึ่งเป็นเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัย เข้ามาช่วยในการถ่ายทอดองค์ความรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดการขยะในชุมชน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดร้อยเอ็ด สถานศึกษา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้รับความร่วมมือในทุกภาคส่วน

การอภิปรายผล

การศึกษาวិธีการและแนวทางการจัดการขยะของประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณามาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการจัดการขยะในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านมีการนำเศษหญ้าหรือเศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงในถังขยะมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านมีการนำเศษอาหารไปใช้ในการเลี้ยงสัตว์ และท่านมีการคัดแยกเศษอาหารออกจากขยะอื่นก่อนนำไปทิ้ง ตามลำดับ สอดคล้องกับศักดิ์ศรี สืบสิงห์, กษพร นานาผล, นิธินาถ อุดมสันต์ และสุกิมล บุญพอก (2560, บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการและแนวทาง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 โดยด้านแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ สอดคล้องกับมาลัย เอี่ยมจำเริญ (2557, 21) พบว่า การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในด้านการทิ้งขยะมูลฝอยพบว่า มีจำนวนถังขยะอย่างเหมาะสม มีการจัดทำข้อบัญญัติในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกต้อง และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ ในด้านการจัดการขยะมูลฝอยมีเจ้าหน้าที่ทำการเก็บขยะอย่างเพียงพอ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ และสามารถแก้ปัญหาเรื่องขยะได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับมณฑกร ศรีวิชัย ชายแดน พิรุณเดช และคณะ (2557, บทคัดย่อ) พบว่า ผู้นำชุมชนมีผลอย่างมากต่อการดำเนินโครงการ เพราะว่าหลายชุมชนที่ผู้นำชุมชนให้ความสำคัญกับโครงการ หรือกิจกรรมในด้านการจัดการขยะมูลฝอย ภายในชุมชนของตนเอง และบางหมู่บ้านที่ผู้นำชุมชนไม่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินโครงการ ก็จะมีปัญหาขยะที่มากอยู่เหมือนเดิม ยกตัวอย่างหมู่บ้านที่มีการดำเนินการทางด้านการจัดการขยะที่ได้ผลเช่น หมู่ที่ 25 บ้านปากม่วงทองกวาว ผู้นำหมู่บ้านได้มีการติดป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยแก่ชาวบ้าน และให้ความสำคัญกับ

โครงการเป็นอย่างดีโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนที่สอดคล้องกับโครงการเมืองพานาอยู่ เชิดชูคุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน นำมาปรับใช้ภายในชุมชน และได้ จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมา เพื่อตรวจสอบการคัดแยกขยะมูลฝอยของแต่ละครัวเรือน ส่วนวิธีการกำจัดขยะแต่ละประเภทดังนี้ 1) ขยะอินทรีย์ ได้ทำการกำจัดภายในครัวเรือนโดยการทำปุ๋ยหมัก 2) ขยะรีไซเคิล ได้ทำโครงการขึ้นมาคือให้ชาวบ้านได้เป็นส่วนโครงการและจะได้รับเงินปันผลจากการขายขยะรีไซเคิลหรือการจับผลของรางวัล เพื่อเป็นการล่อใจชาวบ้านในการคัดแยกขยะมูลฝอย 3) ขยะทั่วไปและขยะอันตราย ได้ทำการรวบรวมเพื่อรอให้เจ้าหน้าที่มาเก็บเอาไปกำจัด

2. ประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านเลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าเหมาะสมกับครัวเรือนและประหยัดไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมาคือ ท่านปิดสวิตช์เครื่องใช้ไฟฟ้าและปิดก๊อกน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้ และท่านรีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชุด พร้อมกัน ตามลำดับ สอดคล้องกับมาลัย เอี่ยมจำเริญ (2557, บทคัดย่อ) พบว่า มีการกำหนดช่วงเวลาในการให้บริการเก็บขยะ ในด้านการเก็บรวบรวมและการขนส่ง มีการกำหนดเส้นทางการจัดเก็บขยะครอบคลุมทุกพื้นที่ จัดเก็บขยะตรงเวลาและสม่ำเสมอ มีการกำหนดเวลาและจำนวนเที่ยวรถเก็บขยะ และมีการตรวจสอบและจัดเก็บขยะที่ตกหล่นจากการขนย้ายไปกำจัด และสุดท้ายในด้านการกำจัดขั้นสุดท้าย มีสถานที่ทำลายขยะมูลฝอย มีการกำจัดขยะถูกสุขลักษณะ มีการแปรสภาพขยะมูลฝอยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น และมีการแยกทำลายตามลักษณะของขยะ สอดคล้องกับมณฑกร ศรีวิชัย ชายแดน พิรุณเดช และคณะ (2557, บทคัดย่อ) พบว่า ชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน มีความต้องการในการจัดการขยะมูลฝอยจากการศึกษาในช่วงแรก ส่วนใหญ่มีแค่การประชาสัมพันธ์ ติดป้ายรณรงค์จัดตั้งจุดทิ้งขยะแยกประเภทของหมู่บ้าน และปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในช่วงนี้มีอยู่ 14,976 กิโลกรัม/สัปดาห์ ส่วนในช่วงหลังมีหลายหมู่บ้านที่มีการจัดการขยะเพิ่มขึ้นจากเดิม คือ มีการจัดการขยะอินทรีย์โดยการนำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือนำไปเลี้ยงไส้เดือนขยะรีไซเคิล มีการจัดตั้งโครงการผ้าป่าขยะ ในส่วนนี้ทำให้ปริมาณขยะลดลงเหลือ 12,103 กิโลกรัม/สัปดาห์ หรือ 19% เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน โดยเฉพาะหมู่บ้านปากว่าทองกวาว หมู่ที่ 25 ซึ่งมีความร่วมมือของผู้นำชุมชนและประชาชนสามารถลดปริมาณ จาก 1,039 กิโลกรัม/สัปดาห์ เหลือเพียง 297 กิโลกรัม/สัปดาห์ แต่ทั้งนี้ยังคงต้องจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ และคอยติดตามควบคุมการจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง

3. ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ดังต่อไปนี้

3.1 ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินการคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) ขยะทั่วไป 2) ขยะรีไซเคิล 3) ขยะเปียก และ 4) ขยะอันตราย

3.2 ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถแยกขยะขายได้ราคาเพิ่มมากขึ้นจากการแยกขยะแต่ละประเภท เช่น ขวดสี ขวดใส เหล็ก สังกะสี อะลูมิเนียม กระดาษ เป็นต้น

3.3 ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำเศษวัสดุเหลือใช้มาแปรสภาพเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น กระเป๋าดอกไม้ เป็นต้น เพื่อใช้เองและเพื่อสร้างรายได้เสริม

3.4 ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำเศษอาหารมาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพ เช่น ผักที่เหลือจากการรับประทาน ผลไม้ และเศษอาหาร เป็นต้น

3.5 ประชาชนในเขตชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการจัดการในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การฝังกลบ และเผา เป็นต้น

3.6 ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานภาครัฐ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย แผ่นพับ เอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นส่งเสริมและลดการจัดการขยะในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปของขยะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักวิธีการจัดการขยะอย่างถูกวิธีหรือวิธีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อดำเนินการได้อย่างถูกต้อง
3. ควรมีการแปรสภาพของขยะมูลฝอยก่อน เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไป
4. ควรส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นทุก ๆ ด้าน เพราะการพัฒนาจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของประชาชน
5. ควรมีการทำการวิจัยในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนอื่น ๆ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- เทศบาลตำบลท่าม่วง. (2562). **โครงการประกวดการบริหารจัดการขยะในชุมชน บ้านนากระต๊อบ ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. ร้อยเอ็ด: เทศบาลตำบลท่าม่วง.
- มงคลกร ศรีวิชัย ชายแดน พิรุณเดช และคณะ. (2557). การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย. **วารสาร การพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**. 2 (3): 245-254.
- มาลัย เอี่ยมจำเริญ. (2557). การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี**. 8(15), หน้า 21.
- ศักดิ์ศรี สืบสิงห์ กขพร นำนานผล และคณะ. (2560). **การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของ ชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการทางสิ่งแวดล้อม ศึกษา**. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- Chukan, K. (2011). **The Study of solid waste management system, Pakkret city Municipality Nonthaburi Province**. Master thesis Silpakorn University.
- Herdkhunthod, P. (2011). **People behavior in solid waste management in Public in Samnaktakhro Administrative organization**. Thepharak District, Nakhon Ratchasima Province. Master thesis Suranaree University of Technology.
- Khongnok, P. (2012). **A Study on waste management of population in Don Wai Non Sung Municipal District**. Master thesis Suranaree University of Technology.
- Vanapruk, P. (2012). **Research report improvement of municipal solid waste management policy in Thailand**. Prince of Songkla University
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3 rd ed. Newyork : Harper and Row Publication.